

Kommunala tillgänglighetsrådet

Kommunala tillgänglighetsrådet 2024-09-17

Plats och tid

Ekebo särskilda boende, klockan 14:50- 15:56.

Paragrafer

18–22

Underskrifter

Sekreterare

Felix Sigebäck

Ordförande

Eva Ballovarre (S)

Kommunala tillgänglighetsrådet

Närvaro

Representanter från tillgänglighetsrådet

Carina Lindsjö, reumatikerförbundet

Lisbeth Ericsson, FUB

Mona Ernebrand, reumatikerförbundet

Olle Karlsson, hjärt- och lungsjukas förening

Angelica Tordenfeldt, synskadades förbund

Representanter från pensionärsrådet

Ingrid Hallengren, PRO Stenbrohult

Laila Käll, PRO Stenbrohult

Politiker

Eva Ballovarre (S), ordförande

Jakob Willborg (M)

Gusten Mårtensson (C)

Tjänstepersoner

Felix Sigebäck, sekreterare

Elin Görbring, brottsförebyggande samordnare

Emelie Lindholm, gatuingenjör

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet**Ärenden**

§ 18 Justering av föregående mötesanteckningar.....	4
§ 19 Fastställande av dagordning.....	4
§ 20 Utvärdering av tillgänglighetvandringen.....	4-10
§ 21 Svar på remiss från valnämnden gällande tillgängligheten i vallokalerna under valet 2024.....	10
§ 22 Övriga frågor.....	11-12

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet**§ 18 Justering av föregående mötesanteckningar**

Rådet tar del av de föregående mötesanteckningarna och väljer att godkänna och justera dessa.

§ 19 Fastställande av dagordningen

Rådet fastställer dagordningen i sin helhet.

§ 20 Utvärdering av tillgänglighetsvandringen

Tillgänglighetsrådet går igenom tillgänglighetsvandringen som hölls i anslutning till mötet. Vandringen skedde vid Diö stationsområde samt vid macken i Liatorp. Under vandringen togs flertalet intressepunkter upp, där möjliga förbättringar kunde genomföras.

Under tillgänglighetsvandringen deltog inte bara rådets medlemmar utan även ett antal relevanta tjänstemän. Elin Görbring som är brottsförebyggande samordnare, Emelie Lindholm som är gatuingenjör deltog från Älmhults kommuns sida. Tillgänglighetsrådet bjöd även med två representanter från pensionärsrådet, Laila Käll och Ingrid Hallengren, att delta.

Vandringen började i Diö där ordförande Eva Ballovarre först samlar alla deltagare, för att sen be dem gå en runda på 10–15 minuter runt stationsområdet för att samla in synpunkter angående tillgängligheten samt tryggheten i området. Efter att man samlats på nytt tas de följande punkterna upp:

Laila Käll inleder med att det i korsningen vid svanshultsgatan längs Linnéleden finns mycket trafik som passerar, och att man till följd av häckarna får dålig syn ut i korsningen och därmed ligger längre fram än man borde vilket skapar osäkerhet i trafiken. Hade häckarna setts över hade man möjligtvis haft bättre insyn i korsningen, och inte riskerat att utsättas för en trafikolycka.

Olle från hjärt- och lungsjukas förening påpekar att sträckan för att ta sig upp till, men också mellan de två perrongerna är väldigt lång och att det däremellan ligger flera sluttande backar. Kommer man med en rullstol är det därmed väldigt svårt att ta sig fram. Det är också förvirrande beteckning med skyltar, och de hade därmed behövts ses över. Olle har erfarenhet av att hjälpa

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

rullstolsburna vid Diö station, och fann det fysiskt krävande i backarna upp från gatan, och förvirrande när man skulle hitta rätt. Särskilt markeringarna som visar vart den rullstolsanpassade rampen finns är svårtolkade och kan uppfattas som missvisande. Under själva bron är det också svårt att tyda skyltarna, och några medlemmar menar att skyltarna visar fel, och därmed också behöver ses över.

Elin Görbring, brottsförebyggande samordnare, pekar ut buskaget längs med räcket som följer den röda byggnaden upp från vägen vid perrong ett. Hon menar på att det täcker mycket av räcket och försvårar möjligheten för de som behöver använda det för att ta sig fram. Räcket är anpassat i tre nivåer för människor med varierade former av funktionsnedsättningar, men att dessa ej är fullt tillgängliga då de döljs av buskaget. Angelica Tordenfeldt från de synskadades förening testade räcket, och fann att det var väldigt svårt att ta sig fram när räcket var dolt av växterna.

Angelica testar tillgängligheten för synskadade och fann att gatstenarna som finns som stöd för synnedsatta var förvirrande, och att det kan behövas ses över för att man lättare ska kunna ta sig fram med hjälp av vita käppen. Även knappen för uppläsning vid informationstavlan var trasig och behöver bytas ut, men tyvärr fanns det bara en sådan knapp på perrong ett. Det tidigare nämnda avståndet mellan perrongerna gör det därmed också svårt att komma åt knappen, då en person med en synnedsättning måste ta sig över till perrong ett, från perrong två, om de vill få informationen uppläst för sig. Även frågor om de taktila kartorna kommer upp, och de kan behöva ses över.

Eva Ballovarre påpekar att det är många personer i rörelse mellan Invacares fabrik och stationen, och att det hade behövts ett övergångsställe för att lättare låta personer passera. Rådet håller delvis med, men menar dock på att det även hade varit bra med ett övergångsställe mot villaområdet som ligger strax innan stationen.

Eva öppnar för diskussion gällande tryggheten vid stationsområdet. Rådet tycker att tunneln inte är ett problemområde, däremot tycker vissa att det upppe på stationsområdet kan vara otryggt beroende på vilka som håller till vid perrongerna. HVB-hemmet i närheten kommer på talan, och man menar att det inte finns någon direkt otrygghet. Men att det skapar oro och otrygghet när man har det placerats så pass nära järnvägen, och att ungdomar med olika former av problematik rör sig nära spårområdet och blir till en fara för sig själva och sin omgivning. Fråga ställs till poliserna som närvarar gällande hur man bör gå till väga om man känner sig otrygg. Polisen säger att man bör tipsa så fort

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

man har funderingar eller känner otrygghet. Poliserna på plats kan inte utföra förbättringar om man inte har insyn i vart och hur invånarna känner sig otrygga, vilket de får när man tipsar eller anmäler.

Efter besöket i Diö rör rådet sig vidare till att titta på området vid macken i Liatorp, där även busshållplatsen och Ica-området tas upp. Eva Ballovarre ber återigen ledamöterna att ge sig ut i området i 15–20 minuter och se över synpunkter där tillgänglighet och trygghet kan vara relevant. Rådet återkom med följande punkter:

Eva börjar med att det finns en del ovårdade tomter och platser runtom i Liatorp. Både Eva och rådet anser att det även sker mycket fortkörning på Allbogatan, Bergkvistavägen, Virdavägen och Växjövägen. Emelie håller med, men påminner om att det blivit mycket bättre efter att man byggde rondellen, och att man nu kör långsammare och tryggare.

Vid busshållplatsen, som är den tredje mest använda i kommunen tittar man på tillgängligheten, särskilt för synskadade och rörelsehindrade. Övergångsstället som leder till busshållplatsen från macken saknar markeringar om man går med vit käpp, och det blir extra otryggt när det passerar bilar i hög hastighet. Även vid busshållplatsen är det svårt att fungera självständigt om man har någon form av synnedsättning eller rörelsehinder, men främst kommer problemen ifrån övergångsstället. Emelie menar på att det kanske hade underlättat med någon form av stopplattor för att markera vart övergångsstället börjar och slutar, Angelica Tordenfeldt menar på att det också hade funkat med bättre målade markeringar. Emelie påpekar dock att det inte är lika hållbart då de lätt försvinner under snöröjningen.

I busskuren är det integrerad och bra belysning, men bakom finns det kraftig växtlighet i form av träd och buskar som lätt skapar otrygghet på kvällen då man saknar insyn i huruvida någon håller till där.

Lisbeth går vidare och pekar ut cykelbanan vid Ica. Den är fin och fungerar väl fram tills man kommer till parkeringen vid Ica. Den övergår väldigt plötsligt från cykelbana till parkering, och det kan vara svårt att ta sig fram ur ett tillgänglighetsperspektiv. Emelie svarar att det inte finns någon direkt brist på parkeringar, och att folk väljer att parkera där folk cyklar. Man kan se över om det finns möjlighet till att linjera om, alternativt förbjuda att parkera där, men det är en svår situation att utröna.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

Olle ställer en avslutande fråga till poliserna som närvarar gällande bedrägerier mot äldre och andra utsatta grupper. Han menar att det finns en otrygghet gällande bedrägerier över särskilt telefonen, och råder rådets medlemmar att inte känna skam och att vara försiktig att svara telefonsamtal från nummer man inte känner igen. Polisen svarar att dem håller med om att man inte ska känna skam om man har blivit utsatt, och att bedragare idag är väldigt duktiga. Polisen råder alla utsatta och äldre att kontakta polisen så fort man misstänker att man blivit utsatt, och att man alltid ska anmäla samt spara all information från bedrägeriet.

Polisen utvecklar även frågan om bedrägerier och menar på att möjligheten till att anmäla även borde gälla de tidigare nämnda fortkörningarna. Att man även kan tipsa om specifika fordon som upprepat kör fort eller vårdslöst på polisens hemsida, och att det räcker med bilens modell, färg eller registreringsnummer. Lisbeth menar att för de som inte känner sig bekväma med att göra det på hemsidan, eller som har svårigheter med att göra det, i stället kan gå in hos polisen i Älmhult och anmäla där. Receptionen är öppen tills kl. 17, och man kan även lämna in tips där, vilket sedan tas vidare till polisen.

Efter vandringen samlas rådet på Ekebos särskilda boende, för att samla sina synpunkter och tankar. Eva Ballovarre har även fått in synpunkter från två föreningar, en i Diö och en i Liatorp.

Diö samhällsförening:

- *”Övergångsställen över Väg 600. Vi är medvetna om att denna punkt har varit upptagen i olika sammanhang tidigare och att kommunen inte äger frågan då det inte är kommunen som är väghållare. Stationsområdet ligger öster om väg 600 samtidigt som ex skola, cykelväg, flertalet arbetsplatser och många bostäder ligger väster om väg 600. Det finns idag inget övergångsställe söder om ån i Diö som gör att man kan passera vägen på ett trafiksäkert sätt. Norr om ån finns det två övergångsställen. Det saknas dock en säker överfart i norr där den välanvända cykelvägen mellan Diö och Liatorp korsar väg 600. Ett eller flera övergångsställen skulle öka tryggheten vid passage över vägen. Även vid stationen men också längre upp i byn. Det ligger på trafikverket.”*
- *”Trafiklösningen vid skola/förskola/äldreboende. Dagens trafiklösning är inte en trygg lösning. Cyklade barn till skola och förskola samsas på samma väg som bilister och varutransporter. Alla cyklister som kommer cyklande på*

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

cykelvägen längs väg 600 behöver köra på vägbanan för att ta sig till cykelparkeringen som finns på baksidan av skolan. Där är samtidigt en nedförsbacke som gör att barn kommer i ganska hög hastighet samtidigt som de passerar en bilparkering med bilar som ofta backar ut i vägbanan. Trafiklösningen upplevs inte som trygg i dagsläget.”

- *”Göra badstranden mer tillgänglig. Vi är medvetna om problematiken som finns runt tillgängligheten med parkeringsmöjligheter vid badplatsen. Men för att göra den mer tillgänglig så ser vi gärna att det försöker utredas lösningar för att göra badplatsen tillgänglig för alla.”*
- *”Belysning - För att göra platser i Diö mer tillgängliga under större delen av året har vi ett par förslag där belysning kan göra det både mer tillgängligt och tryggare. Belysning i bokskogen längs grusvägarna kommer att göra att området blir tillgängligt under även de mörkare delarna av året.”*
- *”Belysning av pulkabacken är också ett önskemål som finns för att göra pulkabacken mer tillgänglig även under mörka timmar när snön ligger.”*

Man har pratat om väg 600 länge, och Emelie påpekar att det kunde ha varit enkelt löst, t.ex. med relativt billiga övergångsställen.

Bommen i Diö pekas av rådet ut som ett problem för tillgängligheten vid parkering kring badplatsen. Rådet frågar varför parkeringen som fanns där innan ändras, och varför man inte kan sätta bommarna efter. Emelie svarar att det är VA som ansvarar för området, och ska inte finnas några bilar nära vattnet då det är ett viktigt vattentäktsområde. Dock säger hon att det kan ändras när dricksvattnet börjar tas från det kommunala vattnet inne i Älmhult.

Emelie säger att det är mer som händer i bokskogen, och att belysningen kan vara kostsam. Man får göra en avvägning mellan upplysning vid pulkabackar och lekplatser. Möjligheten att belysningen inte måste vara i gång hela tiden, utan att det är satt på en timer eller går att aktivera på annat sätt när området väl är i användning.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet**Kultur- och samhälle, Liatorp:****Tillgänglighet:**

- *"Bättre trottoarer mest på Allbogatan, Virdavägen och Växjövägen."*

Trygghet:

- *"Bättre snöröjning av trottoarena svårt att gå med rollator. Mycket tung trafik på både allbogatan, Virdavägen, Berkvistavägen och Växjövägen."*
- *"Fortkörning Allbogatan, Virdavägen och Växjövägen och Bergkvistavägen."*
- *"Behov av övergångsställe vid Bokliden mm"*

"Gång o cykelbana på Växjövägen."

Bättre trottoarer längs med gatorna, Emelie har haft det i åtanke. Den som går över järnvägen är där tryggheten anses som sämst. Behövs bättre snöröjning för rullatorerna, men det är osäkert enligt Emelie då det beror på vem som är ansvarig av kommunen eller fastighetsägarna. I frågan om ett övergångsställe vid Bokliden är möjligt svarar Emelie att man mått om hastigheten, och man kör fortare än önskat. Svårt att göra om hela vägsektionen, men man fokuserar på vart det rör sig mycket människor, särskilt barn. Ligger på att-göra listan för Emelie.

Rörande Västergården kommenterar man om det generella buskaget, de ovårdade tomterna och svårt med parkeringen när det är evenemang. Man kan inte bygga tomma stora parkeringsplatser enligt Emelie, då de måste användas så mycket som möjligt. Eva Ballovarre tipsar om att man kan gå från medborgarhuset. Jakob menar att man inte kan göra en parkering för stor så att lastbilar får plats, vilket kan bli ett nytt problem när de regelbundet börjar använda platsen.

Lisbeth påpekar det bristfälliga busk- och gräsröjandet längst cykelvägen mellan Diö och Liatorp. Tjänstemännen svarar att det är Trafikverkets ansvar, men att det ändå är bra att ha i åtanke.

Olle frågar om man inte hade kunnat ha en hiss vid stationen för rullstolar. Emelie och Eva svarar att det kommer bli svårt att motivera detta till Trafikverket då det kan komma att kosta mycket, och man borde kanske försöka komma på andra lösningar för att hjälpa rörelsehindrade i och omkring stationsområdet.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

Carina menar att det behövs bättre information för att hitta inne på stationsområdet. Tydligare information på själva byggnaderna. Informationen finns bara på vissa ställen, och det syns inte alltid från de hållen det behövs, som t.ex. från parkeringen.

Jakob menar att det syns att det är knapert om pengar, och att det märks i röjningen, särskilt i parkerna.

Resultatet från vandringen kommer att skickas till polisen, Trafikverket, politikerna och relevanta förvaltningar i Älmhults kommun.

§ 21 Svar på remiss från valnämnden gällande tillgängligheten i vallokalerna under valet 2024

Rådet tyckte det var bra. Carina hade med sig en huvudman till lokalen. Dem hade inga problem med att ta sig in till art center, och tillgängligheten i lokalen var god. Jakob hade frågor kring förtidsröstningen, och påpekade att slingan som fanns för att kontrollera mängden personer gjorde sträckan in längre för rörelsehindrade. Det var dock bara i början, då man senare öppnade upp bättre. I Gemöskolan var det bra tillgänglighet. Eva hade hört att det var svårt för vissa då man inte är van vid namnet art center, och rådet kunde delvis instämma i det. Parkeringen bakom var enligt Eva och rådet tillgänglig, och det var bra att det låg i anslutning till stationen om man skulle ta sig dit kollektivt.

Tillgängligheten till informationen togs upp som en viktig punkt. Lisbeth var och röstade i art center med sin son som har en intellektuell nedsättning, och menar att han inte hade klarat av att rösta själv. Det fanns personal men det var trångt och förvirrande. Informationen fanns inte i lättläst format som den borde ha varit. Eva menar att det måste läggas till framöver. Det är inte bara för de med intellektuella nedsättningar, utan även för personer som inte har svenska som modersmål och därmed behöver enkel och direkt information. Detta är en grupp som i större utsträckning inte röstar, vilket behöver motverkas ur ett demokratiperspektiv. Art center som lokal behöver klargöras. Något som kan hjälpa är om man använder det tidigare namnet för lokalen tillsammans med det nya.

Eva och rådet uppskattar att de har fått göra inspel gällande tillgängligheten under valet, och menar på att man gärna besvarar fler remisser i framtiden.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet**§ 22 Övriga frågor**

Olle frågar om hjärtstartarna vid kommunhuset efter kl. 16, och hur långt man har kommit i arbetet. Då dessa bara är aktiva under servicecenters öppettider. Han har frågat runt i närliggande kommuner. I Alvesta har man öppet längre, och i Ljungby har man placerat en tillgänglig för invånare efter kl. 16. I närheten finns det en som är öppen dygnet runt.

Eva svarar att det borde vara enkelt, men det finns en del problem. Man har inte kommit så långt, men man börjar fundera på om man inte ska göra det till ett konkret uppdrag från kommunens sida.

Olle meddelar att hans förening imorgon i missionskyrkan ska ha utbildning för tio personer i ämnet. På hans föreningsmöten har man en handhållen hjärtstartare och det funkar väl, något som kanske kan anpassas till kommunhuset.

Olle meddelar att de hjärt- och lungsjukasförening har en bra verksamhet då dem har fler nya medlemmar, och aktiviteter som lockar. Nya krav på styrelsen med fler medlemmar. Lokalfrågan finns kring missionskyrkan, ökar man mer kan det passera den tillåtna gränsen för lokalen. Mona påpekar att ABF kommer få en ny större lokal, och där kanske man kan hålla till. Eva var med på mötet och tyckte att det var väldigt trevligt. Olle menar att efter pandemin så behöver människorna gemenskapen. Gymnastiken, vattengympa och boulen de har anordnat är jättebra uppfattat av besökare och medlemmar.

Lisbeth från FUB bjuder in till live den 24e oktober 12–18 för att fira LSS 30 år.

Synskadades förening flyttar sin lokal till den nya lokalen vid ABF, man ser fram emot att kunna hålla till med andra föreningar. De peppar varandra inför det kommande året. Man ska se om inte Växjös förening kan ha årsmötet. Eva frågar om man inte har en syn och hörselkonsulent i Älmhult, men det finns. Man har henne till maj, och hon jobbar i hemtjänsten och är väldigt uppskattad. Inbjuden 10e oktober tillsammans med biblioteket.

Reumatikerförbundet har månadsmöte nästa tisdag. Växjö har dialogmöte med tjänstemän och politiker från kommunen angående lasarettet, ska diskutera tillgången och vården för reumatiker. Har pratat lite löst om samarbete med trädgårdsföreningen, ser väldigt positivt på det. Ser också fram emot flytten till ABF:s lokal, vilket kommer skapa mer gemenskap.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande

Kommunala tillgänglighetsrådet

Eva Ballovarre pratar om mängden evenemang de senaste veckorna, och det är jättetrevligt med allt som händer i kommunen.

Kort info från kommunen, mångfaldsfestival på torsdag. Glädjerevyn är med och det går ett tåg från Ikea museum till folkets hus.

Idag har man haft KS, och där var en sak som tagits upp som är relevant för rådets intressen. Det är riktlinjerna för användande av AI, vilket det inte går att blunda för. Man använder redan det inom socialförvaltningen när förvaltningen möter klienter, där journalerna sammanfattas av AI för att sen renskrivas av socialsekreteraren. Mindre behov av administration för socialsekreterarna. Huvudfokus för nuvarande är att säkerställa att infon inte läcker ut. Människor måste göra det mänskliga och AI:n det som går att underlätta. Man kan få ut helt korrekta svar, men även felaktiga, men det viktiga är att man kan särskilja i användandet.

Olle frågar om AI:n kommer komma dem till gagn, och Eva informerar om att det går att låta AI styra upp det upprepade arbetet som tar mycket tid för människor. Detta underlättar t.ex. inom vården eller för handläggare.

Eva ville informera om att en man inom personlig assistans hade varit och informerat studenter som kommer arbeta med det.

Eva frågar om trygghetsundersökningen från kommun/polis, frågar om man har fått den och menar att det kommer bli ett nytt samarbete mellan kommun och polis.

Olle påpekar att det är viktigt för äldre och utsatta att hålla gemenskapen igång.

Carina frågar om sökningarna till vård och omsorgsprogrammet. Förra året var det inga som sökte, men Eva svarar att det i år har blivit en klass. Kan ha hjälpt att Osby lagt ner sitt program. Carina menar att det är fullt på vuxenutbildningen till undersköterska, vilket är positivt.

Justerandes signaturer

Ordförande

Justerande

Sekreterare

Utdragsbestyrkande